

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Præstantia Gratiae Dei & Felicitate Hominis eâ donati Considerationes XXXVII.

Lamparter, Heinrich

Monachii, 1657

XVIII. Gratiam facere dominos omnium rerum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46645)

CONSIDERATIO XVIII. 137

Quia nullum eorum ab hac gloriosa
appellatione excludit: vt S. Anselmus
notauit *l. de simil. c. 66.*

CONSIDERATIO XVIII.

*Gratiam facere dominos omni-
um rerum.*

I. **Q**uomodo non etiam cum illo omnia
nobis donauit? Rom. 8. Si olim
rectè à sapientibus ille habitus
est omnium ditissimus, qui præditus
erat virtute: quoniam, vt Tullius ait,
*nulla possessio, nulla vis auri & argenti, plu-
ris, quam virtus, æstimanda est: multo re-
ctius ille ditior omnibus Regibus, ac
Principibus esse dicetur, qui habet Gra-
tiam Dei. Hæc enim est longè maioris
precij & æstimationis, quam sint omnes
res mundi; ipsa etiam virtus, quam an-
tiqui Sapientes nouerunt, vacuam Gra-
tiâ. Is solus diues, ait Clemens Alexan-
drinus *pedag. c. 6. qui quæ sunt longè pre-
ciosissima possidet: magni autem precij sunt,
non gemma, non argentum, non vestis, non*
G 6 *corpo-**

corporis pulchritudo, sed Virtus, quæ coniuncta sit Gratia. Nam, vt scribit S. Ambrosius epist. 10. verè diues est, qui in conspectu Dei potest diues videri. Atqui solum illum Deus diuitem nouit, qui sit diues æternitati: ad quam sola Gratia pertinet, & qui cum illa reconduuntur fructus virtutum.

Verùm plus aliquid Gratia facit. Etiam rerum istarum, quæ hîc relinquuntur, ac totius mundi dominos facit; vt pro quibus Deus proprio Filio suo non pepercit, sed pro ipsis tradidit illum, Apostolus dicat, ijs non potuisse non omnia simul cum illo donari. *Quomodo non omnia?* inquit: vt indicet euidentissimum esse, quòd non potuerit aliter fieri. Vnde & gloriatus est ipse *ad Philip. c. 4.* se omnia posse. Qui ergo potis est omnium, rectè à S. Bernardo vocatur Omnipotens, ac totius mundi Monarcha, non iure quidem ciuili, sed aliò longè pulcriore & vberiore. Neque enim tantum utilitatis, honoris, aut oblectationis humanus hic dominatus

CONSIDERATIO XVIII. 133

natus totius mundi potest afferre; neque tantum seruire, siue ad demonstrationem potentiaë, siue ad nutum voluntatis, siue ad vsum sapientiaë atque consilij, quantum illi seruiunt omnia, qui est in Gratia: vt adeò principatus iste, velut à Diuino deriuatus est, ita quàm proximè ad illum accedat. Nam hos potissimùm reges ac dominos oportet intelligi, cùm Unigenitus in vestimento & femore suo scriptum habet, *Rex regum, & Dominus dominantium*. Nam à terrenis illis aliqua, longè tamen minor est gloria: cùm & eorum potestas tota regno iustorum & Gratiaë seruiat.

II. *Omnia enim vestra sunt. 1. Cor. 3.* Meritò magnos, & generosos hoc spiritus facere potest hominibus iustis, quorum sunt omnia: omnia inquam, siue mundus, siue vita, siue mors, siue presentia, siue futura. Neque hoc vno solum titulo. Nam 1. animos iustorum per Gratiã Deo desponsari ostendimus. Sicut ergo Deus est *Dominus totius creaturae, Indub. 9.* ita etiam sponsis eius

communicatur hæc dignitas. Quia etiam iure humano constat, mulieres honore maritorum erigi, & genere nobilitari *l. fin. C. de incolis, lib. 10. & l. 13. C. de dignit. lib. 12.* & nuptas clarissimis personis, eadem dignitate & appellatione gaudere, *l. femina, 8. ff. de Senat.* Vnde est, vt maritus nobilis nobilitet coniugem rusticam. Rectè igitur dixit Arnulfus Luxouienfis *in serm. ad PP. Conc. Turon.* Si Christus est Dominus, eius etiam sponsam oportere esse Dominam. Ideo ipse ad eam *Cant. 2.* ait; *Veni, flores apparuerunt in terra nostra: non dicit, mea, sed nostra: quia scilicet omnia mea iure sponsali tecum esse volo communia.* 2. Gratia facit Dei amicos: igitur & hoc nomine omnia sua bona cum eis communicat: non ea solum ratione, qua charitas nihil sinit amicis negari, sed etiam vera donatione, cuius & pignus habent Spiritum Sanctum, per quem creauit & possidet omnia. 3. Gratia constituit filios Dei; & ita quidem, vt sint membra Vnigeniti,

CONSIDERATIO XVIII. 135

niti, & eodem, quo ipse, spiritu uiuant.
 Si autem filij sunt, ergo & hæredes: si
 fratres & membra Vnigeniti, ergo &
 vniersorum, ac domini totius crea-
 turæ. Maximè quia etiam legibus hu-
 manis receptum est, quòd *paternos ho-
 nores inuidere filijs non oporteat. l. 11. C. de
 dignit. & quæ sita dignitas, liberis, etiam
 propter casum patris remoti à Senatu,
 auferenda non fit. l. 9. ff. de Senat.* Nec
 immeritò se illi submittit, seruitque
 tota creatura, qui sui Creatoris ac
 Domini filius, frater & membrum est.
 4. Gratia excellentior est omnibus alijs
 rebus. Ergo illâ præditus meritò præ-
 ponitur omnibus: ac si posset mundus
 eligere sibi regem, non alium eligeret,
 quàm hominem Gratia Dei pollentem;
 vt qui dignior, sapientior ac formosior
 etiam sit alijs omnibus. De Saule, cùm
 stetit in medio populi, & altior esset
*uniuerso populo, ab humero, & sursum, aie-
 bat Samuel: Certè videri, quem elegit
 Dominus, quoniam non sit similis illi in
 omni populo. 1. Reg. 10.* Iustus autem non
 tantùm

tantum specie quadam, siue os humerorumque Deo similis est; sed, ut ostendimus, Deus quidam, & unum cum Deo. Cum igitur ipsa rerum natura semper melioribus peiora, nobilioribus ignobiliora subiiciat; Gratia Dei, utpote nobilissimæ omnium, par est subiacere alia omnia. 5. Gratia causâ facta sunt omnia: igitur omnia illi etiam seruiunt. Et quia finalis est prima ac præcipua causa, quæ rebus, ad eam ordinatis, rationem, modum & mensuram præscribit; ideo etiam summus est hic titulus dominij, quod homo iustus habet in omnia. Hinc est, quod stellæ Deo cum tremore obediunt, & in custodijs suis lætata dicunt, *Adsumus; & lucent cum iucunditate ei, qui fecit eas. Baruch. 3.* At non lucent ei, nisi propter electos. Hæc eis causa lætitiæ & iucunditatis, quod à Creatore usurpentur in bonum illorum. Idem de reliqua creatura dicendum: quæ etiam auidè reuelationem filiorum Dei expectat, ut ipsa quoque, ad meliorem statum perducta, non amplius

plius

plius cogatur vanitati improborum
seruire.

6. Denique à quo quis superatus est,
huius & seruus est. 2. Pet. 2. Cùm ergo
is, qui Gratia Dei potitus est, vicerit
mundum; quoniam omne, quod natum
est ex Deo, vincit mundum. 1. Ioan. 5.
Nouus hinc titulus oritur, quo factus
est dominus mundi. Ideo Christus di-
cit Apoc. 3. *Qui vicerit, dabo ei sedere me-
cum in throno meo; sicut & ego vici, & sedi
cum Patre meo in throno eius, & c. 2. Qui
vicerit, & custodierit vsque in finem opera
mea, dabo illi potestatem super Gentes; &
reget eas in virga ferrea, & tanquam vas
figuli confringentur; sicut & ego accepi
à Patre meo. Quæres, quale sit hoc do-
minium: audi, quid porrò Dominus
dicat ibidem.*

III. *Vincenti dabo manna abscondi-
tum. Apoc. 2. Quis Lazarum beatum ac
dominum mundi putauit, cùm iaceret
ad limina diuitis, viceribus plenus, &
optans saturari de micis, quæ cadebant
è mensa diuitis? Luc. 16. Nec ipse fortè
suam*

suam opulentiam satis agnoscebat; & ei tamen idem, quod alteri cuidam verissimè dici potuit; *Scio tribulationem tuam, & paupertatem tuam; sed dives es: imò longè ditissimus, quamvis id modò non appareat.* Atqui non id solum est, quod oculis cernitur, sed plura melioraque ex ijs, quæ sunt, fugiunt sensus. *Quanto tempore haeres paruulus est, nihil differt à seruo, cum sit dominus omnium.* Galat. 4. ita rex in cunis, ita loas dum coronatur, & vngitur septennis, 4. Reg. 11. ignorat ipse suam potentiam, & verè tamen rex est. Nempe hoc mundi dominium, quod iustus habet, interim est manna absconditum; omnium tamen bonorum saporem & vbertatem dat manducanti: sicut rex paruulus regio more alitur, & vestitur. Ne putes, iustum dominio suo non frui, sed similem esse Nabuchodonosori, qui cum tantus rex esset, ex hominibus abiectus est, & foenum vt bos comedit, & rore cœli corpus eius infectum est. Dan. 4. Non ita iustus, sed bonorum
 totius

CONSIDERATIO XVII. 139

totius mundi fructibus gaudet magis,
 quàm vilus Monarcha. Multum enim
 differt dominium Gratia, à civili; quod,
 vt ex amara peccati radice natum est,
 ita fructus habet 1. parùm salubres, ac
 suaues, tam in acquisitione, quàm in
 possessione, administratione, conserua-
 tionéque. 2. Paucos & exiguos; quia
 civilis dominatus valde strictus, & li-
 mitatus est. 3. Denique nec certos, aut
 prouenientes ad votum: quia scilicet
 regnum terrenum nec plenè subest re-
 giæ voluntati, nec plures patitur domi-
 nos; & vel inuito eripi potest, vel spon-
 te communicanti minuitur. Sed domi-
 nium Gratia nec adimi, nec minui po-
 test, & communicatum cum pluribus
 augetur, vt lumen cæleste, & vt ipsius
 Dei dominium. Fructus autem percipit
 vberes ex omnibus rebus, etiam quibus
 contingit carere: ac plerumque vbe-
 riores existis; vt contentione ac bello
 ad eos tuendos opus non sit. Denique
 fructus eius sunt absque vitio, pari, san-
 cti, suaues, iucundi, sine cura & pertur-
 batione.

batione. Quid multa? sunt quales Deus
 dat filiis suis dilectis, quos propterea
 vocat beatos, etiam dum degunt in ter-
 ra, quòd omnia conuertantur eis in bonum,
 & pro statu vite presentis, omnia seruiant
 ipsis ad beatitudinem & gloriam. Meri-
 tò ergo terrenam dominationem, tan-
 quam suâ longe inferiorem, contem-
 nunt, qui sublimes cum Deo sedent
super gyrum terra, & habitatores eius sunt
quasi locuste respectu ipsorum. Isa. 40.
 Quod nomen regibus ac principibus
 terrenis tribuit etiam Nahum c. 3. *Cu-*
stodes tui, quasi locuste: quæ cum deuo-
rent fruges, & volitent Sole lucente, in
rore ac frigore torpent, velut exanimes,
 Nec magni facere possunt temporale
 dominium ij, quos Deus super omnia
 bona sua constituit: inter quæ orbis
 terrarum est tanquam momentum sta-
 teræ, & tanquam gutta roris antelucani,
 qui in terram descendit. *Sap. 11.*
 Gentes autem quasi stilla situlæ, & in-
 sulæ quasi puluis exiguus. *Isa. 40.* Nam
 dum largiter ipsis appendit bona cæle-
 stia,

CONSIDERATIO XIX. 141

stia, non curant huius dominij momentum superfluum, quasi si pulvisculus adijciatur talento. Et dum inebriat animos eorum imbri benedictionum cælestium, à gutta roris euanidi multum ubertatis non sperant: dum ex puteo inexhausto affunduntur eis aquæ vitales diuitiarum Dei, temporalium maiorem, quàm stillæ adhaerentis, rationem non habent.

CONSIDERATIO XIX.

E Gratia oriri Charitatem in anima.

I. **R** *Edi diligunt te. Cant. i.* Magna & hinc Gratiae dignitas accedit, quòd Charitas oriatur ex ea: sicut è substantia animæ voluntas, cum alijs facultatibus: Cum enim Gratia sit supernaturalis, & præstantissima quædam natura, superaddita animæ; omnis autem natura sit principium & origo motûs sibi conuenientis: necesse est, vt etiam Gratia nobilissimi cuiusdam